

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 213
van **MANUELA VAN WERDE**
datum: 28 maart 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Inventarisatie wereldoorlogserfgoed - Stand van zaken

Bunkers, loopgraven, anti-tankgrachten, bommenkraters, merkwaardige gebouwen en oorlogskerkhoven. Het zijn maar enkele voorbeelden van de rijke overblijfselen van wereldoorlogserfgoed.

De inventarisatie van wereldoorlogserfgoed startte in West-Vlaanderen met focus op de frontlijn van WO I. Vanaf 2006 breidde het Agentschap Onroerend Erfgoed het onderzoek stelselmatig uit naar heel Vlaanderen. Soms werd dit onmiddellijk gedaan in de inventaris van de desbetreffende discipline (archeologisch, bouwkundig, landschappelijk), in andere gevallen in de inventaris wereldoorlogserfgoed.

Eind maart werd de inventaris wereldoorlogserfgoed geïntegreerd in de inventarissen van het archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed. Hierbij heeft het Agentschap Onroerend Erfgoed dubbele fiches weggewerkt en werd de informatie uit de overige fiches ondergebracht in de inventarissen van de desbetreffende disciplines, hetzij als nieuwe fiches, hetzij als aanvullende informatie bij bestaande fiches. Hierdoor is de inventaris van het wereldoorlogserfgoed niet meer als aparte dataset raadpleegbaar in de inventaris en het Geoportaal, maar is alles geïntegreerd in de andere inventarissen.

Naast deze inventarissen van archeologisch, bouwkundig en landschappelijk erfgoed bestaan vandaag ook nog de inventaris van houtige beplantingen en de inventaris van historische tuinen en parken.

Binnen de inventaris bouwkundig erfgoed kan men differentiëren naar aard van de inventarisatie (beschermd - vastgesteld - geïnventariseerd) maar ook naar type erfgoed. Zo zal men in de toekomst o.m. nog kunnen selecteren op oorlogserfgoed, maar ook kunnen kiezen voor 'houtige beplanting'. Er zijn met andere woorden bomenrijen, beplantingen etc. die opgenomen zijn in de inventaris bouwkundig erfgoed, waarvan sommige ook geïnventariseerd zijn als houtige beplanting of vastgesteld zijn als deel van een vastgesteld landschapsrelict. Er zijn er zelfs die beschermd zijn als deel van een beschermd landschap of dorpsgezicht.

1. Graag het aantal inventarisitems oorlogserfgoed voor WO I en WO II - opgesplitst per gemeente en provincie - zoals deze opgenomen zijn in de geïntegreerde inventarissen.

2. Archeologische vondsten van oorlogserfgoed zijn, vooral in voormalige frontstreken, een frequent voorkomend verschijnsel. Recentelijk werd nog een vondst gedaan bij graafwerken voor een nieuwe gasleiding.

Hoe actueel is de inventaris oorlogserfgoed?

3. Is de minister van oordeel dat het onderscheid tussen geïnventariseerde items en vastgestelde items voldoende duidelijk is voor de gebruikers van de webtoepassing en het Geoportaal? Zo neen, op welke manier kan dat bijgestuurd worden?
4. Vormt deze integratie van het wereldoorlogserfgoed in één van de vijf decretale inventarissen een eerste stap in de verdere vereenvoudiging en integratie? Zo ja, op welke termijn zal de minister dit verder uitwerken?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 213 van 28 maart 2018

van **MANUELA VAN WERDE**

1. Het overzicht van het aantal inventarisitems WOI en WOII per gemeente en per provincie vindt u in bijlage. Onroerend erfgoed dat zich uitstrekt over meerdere gemeenten werd meegeteld bij alle betrokken gemeenten.
2. De inventaris van het wereldoorlogserfgoed kwam in twee grote golven tot stand. Van 2002 tot en met 2005 maakte het agentschap Onroerend Erfgoed in opdracht van de Vlaamse overheid en de provincie West-Vlaanderen een snelinventaris van materiële overblijfselen uit de Eerste Wereldoorlog. De focus van dit project lag in de eerste plaats op relictten uit de Eerste Wereldoorlog langsheen de frontlijn en in het niet bezette gebied van West-Vlaanderen. Ook sites en relictten die in de Tweede Wereldoorlog opnieuw werden gebruikt en begraafplaatsen en monumenten die lang na beide wereldoorlogen werden opgericht, werden opgenomen in deze inventaris. Vanaf 2006 breidde het agentschap Onroerend Erfgoed het onderzoek uit naar heel Vlaanderen. Naar aanleiding van een thematisch gedefinieerd beschermingsbeleid dat o.a. inzet op de bescherming van bouwkundig erfgoed uit beide wereldoorlogen wordt de inventaris van het Onroerend Erfgoed nog steeds aangevuld met bunkers, bruggen, mijnkraters, etc. Als er relevante nieuwe gegevens beschikbaar zijn met betrekking tot reeds geïnventariseerd oorlogserfgoed worden de fiches in de inventaris in de mate van het mogelijke geactualiseerd. Alle relevante archeologische gegevens met betrekking tot oorlogserfgoed worden bijgehouden en geactualiseerd in de centraal archeologische inventaris (CAI).
3. Het onderscheid is voldoende duidelijk, maar er is uiteraard steeds ruimte voor verbetering. Het agentschap Onroerend Erfgoed voerde in dit kader recent een belangrijke wijziging door aan het Geoportaal en werkt momenteel aan een nieuwe versie van de inventaris van het Onroerend Erfgoed.

Het Geoportaal

Op 10 april 2018 is de "profielkeuze" geïntroduceerd. Dit houdt in dat de gebruikers bij hun eerste bezoek aan het Geoportaal een keuze dienen te maken tussen een volledig overzicht van alle informatie in de databank van het agentschap of een overzicht beperkt tot onroerend erfgoed waaraan rechtsgevolgen zijn gekoppeld. Bij deze laatste optie worden dus geen onroerende goederen getoond die enkel zijn opgenomen in de wetenschappelijke inventarissen. Deze keuze kan je nadien eenvoudig wijzigen d.m.v. de "profielenknop" in het menu.

Daarnaast zijn de verschillende datalagen van oudsher gegroepeerd in overzichtelijke sets - zoals "Wetenschappelijke inventarissen", "Vastgestelde inventarissen" en "Beschermd Onroerend Erfgoed". Deze lagen kan je eenvoudig aan of uit zetten.

De inventaris van het Onroerend Erfgoed

De inventaris van het Onroerend Erfgoed bevat twee grote groepen van data (2 silo's): erfgoedobjecten (wetenschappelijke objecten) en aanduidingsobjecten

(juridische objecten). Dit onderscheid wordt toegelicht op de homepage en uit zich in de verschillende deelinventarissen, waarbij de inventarissen van het archeologisch, bouwkundig, landschappelijk en varend erfgoed samen de wetenschappelijke silo vormen en de vastgestelde inventarissen en beschermingen de juridische silo. Elke silo beschikt over een eigen zoekformulier om deze gericht te kunnen doorzoeken.

Elk object is daarenboven voorzien van een ondertitel die verduidelijkt of het een geïnventariseerd, vastgesteld of beschermd item betreft. Een erfgoedobject en eventuele corresponderende aanduidingsobjecten worden ook steeds aan elkaar gelinkt om hun onderlinge relatie te verduidelijken.

In Inventaris 2.0 (cf. vraag 4) zullen deze twee silo's meer op de voorgrond treden, wat de leesbaarheid aanzienlijk zal vergroten.

4. Ja. Het agentschap Onroerend Erfgoed werkt momenteel aan een grondige hervorming van de inventaris Onroerend Erfgoed ("Inventaris 2.0").

Inventaris 2.0 is opgevat als een geïntegreerde onroerenderfgoedinventaris, waar minder nadruk wordt gelegd op de verschillende disciplines (archeologisch, bouwkundig, landschappelijk, varend). Items zullen in de eerste plaats als een erfgoedobject of als een aanduidingsobject worden gepresenteerd. Het onderscheid tussen deze twee grote silo's in de inventaris zal op deze manier duidelijker naar voren komen.

Het agentschap Onroerend Erfgoed verwacht de ontwikkelingen nog af te ronden eind 2018 en de nieuwe inventaris te lanceren begin 2019.

BIJLAGE

Overzicht van het aantallen items per gemeente en per provincie